

บทที่ 2

ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในบทนี้เราจะกล่าวถึงความรู้พื้นฐานที่ใช้ในงานวิจัยนี้ ที่ประกอบไปด้วยบทนิยามและแนวคิดรวมทั้งงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสมการเชิงอนุพันธ์ย่อย และวิธีไฮเพอร์โบลิกเซเคนต์ ซึ่งเป็นส่วนประกอบสำคัญสำหรับงานวิจัยนี้อย่างมาก

ความรู้พื้นฐาน

วรรณิทยา ภาณุพิณฑุ (2549) ปัญหาต่าง ๆ ที่เราพบในชีวิตประจำวันนั้นสามารถพิจารณาเป็นสมการคณิตศาสตร์ ที่อยู่ในรูปแบบของสมการเชิงอนุพันธ์ เช่น กฎการเคลื่อนที่ของนิวตัน อัตราการเพิ่มของประชากร ปัญหาของการนำความร้อนในแท่งโลหะ หรือแผ่นโลหะ การหาประจุหรือกระแสในวงจรไฟฟ้า การสั้นของเส้นลวด อัตราการสลายตัวของกัมมันตภาพรังสี เป็นต้น จะเห็นว่าสมการเชิงอนุพันธ์นั้น เป็นพื้นฐานที่สำคัญทั้งในสาขาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และวิศวกรรมศาสตร์ เพราะว่ากฎเกณฑ์และปัญหาต่าง ๆ ในสาขาวิชาเหล่านี้ล้วนพิจารณาเป็นสมการคณิตศาสตร์ที่อยู่ในรูปของสมการเชิงอนุพันธ์ทั้งสิ้น

นิยาม 2.1 สมการเชิงอนุพันธ์ (Differential equation) หมายถึง สมการที่มีอนุพันธ์ของฟังก์ชันที่ไม่ทราบค่า (unknown function) รวมอยู่ด้วย ซึ่งอนุพันธ์ที่ปรากฏจะมีเพียงหนึ่งหรือมากกว่าก็ได้ แบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ

1. สมการเชิงอนุพันธ์สามัญ (Ordinary Differential Equation)
2. สมการเชิงอนุพันธ์ย่อย (Partial Differential Equation)

นิยาม 2.2 สมการเชิงอนุพันธ์ที่มีฟังก์ชันไม่ทราบค่าของตัวแปรอิสระเพียงตัวเดียว เรียกว่า สมการเชิงอนุพันธ์สามัญ (Ordinary Differential Equation)

นิยาม 2.3 สมการเชิงอนุพันธ์ที่มีฟังก์ชันไม่ทราบค่าของตัวแปรอิสระมากกว่าหนึ่งตัวแปร เรียกว่า สมการเชิงอนุพันธ์ย่อย (Partial Differential Equation)

สำหรับในงานวิจัยฉบับนี้เรามุ่งเน้นที่การศึกษาสมการเชิงอนุพันธ์ย่อย ซึ่งเป็นสมการที่มีตัวแปรอิสระหลายตัว โดยแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ สมการเชิงอนุพันธ์ย่อยเชิงเส้น และสมการเชิงอนุพันธ์ย่อยไม่เชิงเส้น มีรูปแบบ และการเขียนสัญลักษณ์ ดังนี้

นิยาม 2.4 ให้ u เป็นตัวแปรอิสระ n ตัว $(x_1, x_2, \dots, x_n)$ อนุพันธ์ของ u เทียบกับ x_i

โดยเราจะหาอนุพันธ์อันดับหนึ่งเทียบกับ x ก่อน แล้วนำผลลัพธ์ที่ได้มาหาอนุพันธ์เทียบกับ t อีกครั้ง

นิยาม 2.5 สมการเชิงอนุพันธ์ย่อย คือสมการเชิงอนุพันธ์ที่มีฟังก์ชันไม่ทราบค่าตัวแปร มากกว่า 1 ตัวแปรปรากฏอยู่ในสมการ โดยที่สมการมีความสัมพันธ์เชิงฟังก์ชันดังนี้

$$P(x, y, z, t; u, u_x, u_y, u_z, u_t, u_{xx}, \dots) = 0$$

เมื่อ x, y, z, t เป็นตัวแปรอิสระ u เป็นตัวแปรตาม และ

$$u_x, u_y, u_z, u_t, u_{xx}, u_{yy}, u_{zz}, u_{tt}, u_{xy}, u_{xz}, \dots$$

เป็นอนุพันธ์ย่อยอันดับต่าง ๆ ของ u

นิยาม 2.6 สมการเชิงอนุพันธ์ย่อย (2.1) จะเรียกว่าเป็นสมการเชิงอนุพันธ์ย่อยเชิงเส้น (linear partial differential equation) ถ้าฟังก์ชัน P มีสภาพเชิงเส้นในแต่ละตัวแปร $u, u_x, u_y, \dots$ และถ้าสัมประสิทธิ์ของ u และอนุพันธ์ของ u เป็นฟังก์ชันของตัวแปรอิสระเท่านั้น สมการเชิงอนุพันธ์ย่อยที่ไม่เป็นสมการเชิงอนุพันธ์เชิงเส้นจะเรียกว่า สมการเชิงอนุพันธ์ย่อยไม่เชิงเส้น (nonlinear partial differential equation)

ในการหาคำตอบของสมการเชิงอนุพันธ์นั้น สมการเชิงอนุพันธ์สามัญ สามารถหาคำตอบของสมการได้ง่ายตามวิธีการต่างๆ เช่น วิธีเทียบสัมประสิทธิ์ ใช้ตัวดำเนินการเชิงอนุพันธ์ วิธีแปรตัวพารามิเตอร์ เป็นต้น แต่สำหรับสมการเชิงอนุพันธ์ย่อย จะไม่มีรูปแบบวิธีการที่แน่นอน ในการหาคำตอบของสมการ สามารถเลือกใช้วิธีการหาคำตอบได้หลายวิธี ซึ่งหลักการเลือกใช้นั้น ขึ้นอยู่กับรูปแบบเฉพาะของแต่ละสมการ เช่น วิธีเอ็กซ์โพเนนเชียลฟังก์ชัน วิธีไซน์-โคไซน์ วิธีเพอร์เทอร์เบชันแบบเอกฐาน วิธีการแปลงเชิงเส้นคู่ วิธีไฮเพอร์โบลิกแทนเจนต์ เป็นต้น โดยสมการเชิงอนุพันธ์ทั้ง 2 แบบ จะถูกจำแนกตามอันดับสูงสุดของฟังก์ชันไม่ทราบค่า

สมการบูชีเน

สมการบูชีเน ที่มีรูปแบบเป็น

$$u_{tt} - a^2 u_{xx} - b(u^2)_{xx} + u_{xxx} = 0 \quad (2.1)$$

เมื่อ x, t เป็นตัวแปรอิสระ u เป็นตัวแปรตาม และ a, b เป็นพารามิเตอร์ใด ๆ

สมการบูซิเนเป็นสมการที่อธิบายเกี่ยวกับการแพร่ขยายของคลื่นยาวในน้ำตื้น และสมการนี้อธิบายเกี่ยวกับปรากฏการณ์ทางกายภาพ เช่น การแพร่ประสานกันของคลื่น คลื่นเสียงในก๊าซร้อนจัด และการสั่นสะเทือนของเส้นลวด และนอกจากนี้ยังได้นำไปใช้ในการอธิบายปัญหาเกี่ยวกับการไหลผ่านของน้ำใต้ผิวดิน

สมการไคลน์-กอร์ดอน

สมการไคลน์-กอร์ดอน (Klein-Gordon) ที่มีรูปแบบเป็น

$$u_{tt} - u_{xx} + \alpha u - \beta u^2 = 0 \quad (2.2)$$

เมื่อ x, t เป็นตัวแปรอิสระ u เป็นตัวแปรตาม และ α, β เป็นพารามิเตอร์ใด ๆ

สมการไคลน์-กอร์ดอนเป็นสมการที่อธิบายเกี่ยวกับปรากฏการณ์ที่สำคัญทางวิทยาศาสตร์ เช่น ลักษณะทางกายภาพในสถานะของแข็ง และทฤษฎีเกี่ยวกับสนามรังสี

วิธีไฮเพอร์โบลิกเซแคนต์

แกนจิ และอับดุลลาซาเด (Ganji and Abdollahzadeh, 2008) วิธีไฮเพอร์โบลิกเซแคนต์ และวิธีไฮเพอร์โบลิกเซแคนต์ถูกนำเสนอโดย มาลเฟลท (Malfliet, 1992) และมีการพัฒนามาอย่างต่อเนื่อง สามารถสรุปได้เป็นขั้นตอนวิธีดังนี้

1. พิจารณารูปแบบทั่วไปของสมการไม่เชิงเส้น

$$P(u, u_t, u_x, u_{xx}, \dots) = 0 \quad (2.3)$$

เมื่อ x, t เป็นตัวแปรอิสระ u เป็นตัวแปรตาม และ

2. หาคำตอบของสมการ (2.2) โดยกำหนดตัวแปรคลื่นเดี่ยว $\xi = x - ct$ ดังนั้น จะได้

$$u(x, t) = U(\mu\xi) \quad (2.4)$$

โดยที่คำตอบคลื่น $U(\mu\xi)$ นั้นเคลื่อนที่ด้วยความเร็ว c ด้วยข้อคกลงนี้เราจะได้

$$\frac{d}{dt} = -c \frac{d}{d\xi}$$

$$\frac{d}{dx} = \frac{d}{d\xi}$$

$$\frac{d^2}{dx^2} = \frac{d^2}{d\xi^2}$$

$$\frac{d^2}{dt^2} = c^2 \frac{d^2}{d\xi^2}$$

(2.5)

$$\frac{d^3}{dx^3} = \frac{d^3}{d\xi^3}$$

$$\frac{d^4}{dx^4} = \frac{d^4}{d\xi^4}$$

$$\frac{d^6}{dx^6} = \frac{d^6}{d\xi^6}$$

$$\frac{d^n}{dx^n} = \frac{d^n}{d\xi^n}$$

และอนุพันธ์อันดับอื่น ๆ อีก ซึ่งในที่นี้ $\frac{d}{dt}$ คือ การหาอนุพันธ์ของฟังก์ชันตัวแปรตามเทียบกับตัวแปรอิสระ t ซึ่งสามารถคำนวณได้โดยอาศัยกฎลูกโซ่ แสดงรายละเอียด ดังนี้จากสมการตั้งต้น

$$u(x, t) = U(\mu\xi)$$

โดยการใช้สัญลักษณ์ u แทน $u(x, t)$ และใช้สัญลักษณ์ U แทน $U(\mu\xi)$ ภายใต้งleichung

$$\xi = x - ct$$

ดังนั้น

$$\begin{aligned}
 \frac{du}{dt} &= \frac{dU}{d\xi} \cdot \frac{d\xi}{dt} \\
 &= \frac{dU}{d\xi} \cdot \frac{d}{dt}(x-ct) \\
 &= \frac{dU}{d\xi} \cdot \left[\frac{d}{dt}(x) - \frac{d}{dt}(ct) \right] \\
 &= \frac{dU}{d\xi} \cdot \left[\frac{d}{dt}(x) - c \frac{d}{dt}(t) \right] \\
 &= \frac{dU}{d\xi} \cdot (0-c) \\
 &= -c \frac{dU}{d\xi}
 \end{aligned} \tag{2.5}$$

และสามารถคำนวณหาอนุพันธ์ของฟังก์ชันตัวแปรตาม u เทียบกับตัวแปรอิสระ x ได้ดังนี้

$$\begin{aligned}
 \frac{du}{dx} &= \frac{dU}{d\xi} \cdot \frac{d\xi}{dx} \\
 &= \frac{dU}{d\xi} \cdot \frac{d}{dx}(x-ct) \\
 &= \frac{dU}{d\xi} \cdot \left[\frac{d}{dx}(x) - c \frac{d}{dx}(t) \right] \\
 &= \frac{dU}{d\xi} \cdot (1-0)
 \end{aligned}$$

$$= \frac{dU}{d\xi}$$

เมื่อแทนสมการ (2.4) แล้วจะทำให้แปลงสมการเชิงอนุพันธ์ย่อย สมการ (2.2) เป็นสมการเชิงอนุพันธ์สามัญ

$$P(U, U', U'', \dots) = 0 \quad (2.6)$$

เมื่อ U เป็นตัวแปรตาม เทียบตัวแปรอิสระ ξ

3. ถ้าทุกเทอมของผลลัพธ์ของสมการเชิงอนุพันธ์สามัญนั้นมีอนุพันธ์ของ ξ แล้วเราจะสามารถปริพันธ์สมการนี้ได้ และกำหนดให้ค่าคงที่ของการปริพันธ์เป็นศูนย์ จะทำให้เราได้สมการเชิงอนุพันธ์สามัญที่จัดรูปเรียบร้อยแล้ว

4. ในขั้นนี้เราจะกำหนดตัวแปรอิสระใหม่คือ

$$Y = \operatorname{sech}(\mu\xi) \quad (2.7)$$

ผลจากการกำหนดข้างต้น เราสามารถหาอนุพันธ์ของฟังก์ชันได้โดยอาศัยทฤษฎีพื้นฐาน

$$\cosh^2(\mu\xi) - \sinh^2(\mu\xi) = 1$$

ซึ่งหาอนุพันธ์ได้โดยกฎลูกโซ่จะได้

$$\frac{d}{d\xi} = \frac{d}{dY} \frac{dY}{d\xi} = -\mu Y \sqrt{1-Y^2} \frac{d}{dY}$$

ทำให้เราหาอนุพันธ์ได้ดังนี้

$$\frac{d}{d\xi} = -\mu Y \sqrt{1-Y^2} \frac{d}{dY}$$

(2.8)

$$\frac{d^2}{d\xi^2} = -\mu Y \sqrt{1-Y^2} \left(-\mu \sqrt{1-Y^2} \frac{d}{dY} + \mu \frac{Y^2 \frac{d}{dY}}{\sqrt{1-Y^2}} - \mu Y \sqrt{1-Y^2} \frac{d^2}{dY^2} \right)$$

และสามารถหาอนุพันธ์อันดับอื่น ๆ ได้ในทำนองเดียวกัน

5. กำหนดให้

$$U(\mu\xi) = S(Y) = \sum_{k=0}^M a_k Y^k \quad (2.9)$$

เมื่อ M เป็นจำนวนเต็มบวก ซึ่งเราจะต้องหาค่า M นี้เพื่อแทนในสมการ (2.7) และ (2.8) ในสมการ (2.5) ซึ่งเป็นสมการเชิงอนุพันธ์สามัญ จะได้สมการที่เป็นสมการยกกำลังของ Y

6. พารามิเตอร์ M หาได้จากการนำพจน์ที่เป็นเชิงเส้นอันดับสูงสุด ในสมการของผลลัพธ์เปรียบเทียบกับอันดับสูงสุดในพจน์ไม่เชิงเส้น แล้วทำการหา M โดยการเทียบสัมประสิทธิ์ของกำลังของ Y ในสมการของผลลัพธ์ ซึ่งจะทำได้ระบบสมการพีชคณิตที่เกี่ยวข้องกับ a_k ($k = 0, 1, 2, \dots, M$), μ และ c เมื่อหา M ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นจำนวนเต็มบวกได้แล้ว และใช้ M นี้กับสมการ (2.8) จะทำให้เราได้คำตอบวิเคราะห์ที่เป็นอยู่ในรูปแบบปิด

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยเกี่ยวกับการหาผลเฉลยของสมการบูซิเนและสมการไคลน์-กอร์ดอน

วาซวาซ (Wazwaz, 2005) ศึกษาการเปรียบเทียบวิธีไฮเพอร์โบลิกแทนเจนต์ และวิธีไซน์-โคไซน์ เพื่อหาผลเฉลยของสมการไคลน์-กอร์ดอน (Klein-Gordon)

วิธีไซน์-โคไซน์ (The sine-cosine method)

กำหนดรูปแบบของผลเฉลย คือ

$$u(x,t) = \begin{cases} \lambda \cos^\beta(\mu\xi), & |\xi| \leq \frac{\pi}{2\mu}, \\ 0, & \text{otherwise} \end{cases} \quad (2.10)$$

$$u(x,t) = \begin{cases} \lambda \sin^\beta(\mu\xi), & |\xi| \leq \frac{\pi}{\mu}, \\ 0, & \text{otherwise} \end{cases} \quad (2.11)$$

เมื่อ λ, μ และ β เป็นพารามิเตอร์ ซึ่งหาได้โดยแทนค่าอนุพันธ์อันดับต่าง ๆ ของ u ลงในสมการเชิงอนุพันธ์สามัญของสมการตั้งต้น การเทียบเลขชี้กำลังของฟังก์ชันไซน์หรือโคไซน์ในแต่ละคู่ และเทียบสัมประสิทธิ์ของฟังก์ชันไซน์หรือโคไซน์ที่มีเลขชี้กำลังที่เหมือนกัน จะได้ระบบสมการพีชคณิตและสามารถหาค่าพารามิเตอร์ λ, μ และ β และแทนในสมการ (2.10) หรือ (2.11)

วิธีไฮเพอร์โบลิกแทนเจนต์ (The tanh method)

กำหนดตัวแปรอิสระใหม่คือ

$$Y = \tanh(\mu\xi) \quad \text{เมื่อ} \quad \xi = x - ct \quad (2.12)$$

และ

$$u(\mu\xi) = S(Y) = \sum_{k=0}^M a_k Y^k \quad (2.13)$$

เมื่อ M เป็นจำนวนเต็มบวก ซึ่งเราจะต้องหาค่า M นี้เพื่อแทนในสมการ (2.13) และนำค่าที่จากสมการ (2.13) แทนในสมการเชิงอนุพันธ์สามัญ จะได้สมการที่เป็นสมการยกกำลังของ Y พารามิเตอร์ M หาได้จากการนำพจน์ที่เป็นเชิงเส้นอันดับสูงสุด ในสมการของผลลัพธ์เปรียบเทียบกับอันดับสูงสุดในพจน์ไม่เชิงเส้น แล้วทำการหา M โดยการเทียบสัมประสิทธิ์ของกำลังของ Y ในสมการของผลลัพธ์ ซึ่งจะทำให้ได้ระบบสมการพีชคณิตที่เกี่ยวข้องกับ a_k ($k = 0, 1, 2, \dots, M$), μ และ c จะทำให้เราได้คำตอบวิเคราะห์ที่เป็นอยู่ในรูปแบบปิด

สมการควอซีลิเนียร์ ไคลน์-กอร์ดอน (The quasilinear Klein-Gordon equation)

พิจารณารูปแบบทั่วไปของสมการ

$$u_{tt} - au_{xx} + bu - ku^3 = 0 \quad (2.14)$$

เปลี่ยนให้อยู่ในรูปสมการอนุพันธ์สามัญ โดยแทนค่า

$$\frac{d^2}{dt^2} = c^2 \frac{d^2}{d\xi^2} \quad (2.15)$$

$$\frac{d^2}{dx^2} = \frac{d^2}{d\xi^2}$$

เปลี่ยนให้อยู่ในรูปสมการอนุพันธ์สามัญ โดยแทนค่าสมการ (2.15) ลงในสมการ (2.14) จะได้

$$c^2 \frac{d^2}{d\xi^2} - a \frac{d^2}{d\xi^2} + bu - ku^3 = 0 \quad (2.16)$$

และจัดรูปแบบสมการ (2.16) ใหม่ จะได้

$$bu - ku^3 + (c^2 - a)u'' = 0 \quad (2.17)$$

การหาผลเฉลยโดยวิธีไซน์-โคไซน์ จะทำให้ได้ผลเฉลย 3 รูปแบบ คือ

1. ผลเฉลยแบบคาบ

$$u(x,t) = \sqrt{\frac{2b}{k}} \csc \left[\sqrt{\frac{b}{c^2 - a}} (x - ct) \right], \quad 0 < \sqrt{\frac{b}{c^2 - a}} (x - ct) < \pi, \quad (2.18)$$

$$u(x,t) = \sqrt{\frac{2b}{k}} \sec \left[\sqrt{\frac{b}{c^2 - a}} (x - ct) \right], \quad \left| \sqrt{\frac{b}{c^2 - a}} (x - ct) \right| < \frac{\pi}{2} \quad (2.19)$$

2. ผลเฉลยเชิงซ้อน เมื่อ $\frac{b}{c^2 - a} < 0$

$$u(x,t) = i \sqrt{\frac{2b}{k}} \operatorname{csc} h \left[\sqrt{\frac{b}{a - c^2}} (x - ct) \right], \quad i^2 = -1 \quad (2.20)$$

3. ผลเฉลยโซลิตอนี่ เมื่อ $\frac{b}{c^2 - a} < 0$

$$u(x,t) = \sqrt{\frac{2b}{k}} \operatorname{sech} \left[\sqrt{\frac{b}{a-c^2}} (x-ct) \right] \quad (2.21)$$

การหาผลเฉลยโดยวิธีไฮเพอร์โบลิกแทนเจนต์ จะทำให้ได้ผลเฉลย 2 รูปแบบ คือ เราได้ค่าพารามิเตอร์ $M = 1$ และทำให้ได้ผลเฉลย ดังนี้

1. ผลเฉลยโซลิตอนี่ เมื่อ $\frac{b}{2(c^2-a)} > 0$

$$u(x,t) = \sqrt{\frac{b}{k}} \tanh \left(\sqrt{\frac{b}{2(c^2-a)}} (x-ct) \right), \quad (2.22)$$

$$u(x,t) = \sqrt{\frac{b}{k}} \coth \left(\sqrt{\frac{b}{2(c^2-a)}} (x-ct) \right) \quad (2.23)$$

2. ผลเฉลยเชิงซ้อน จากสมการ (2.22) และ (2.23) เมื่อ $\frac{b}{2(c^2-a)} < 0$

$$u(x,t) = i \sqrt{\frac{b}{k}} \tan \left(\sqrt{\frac{b}{2(a-c^2)}} (x-ct) \right), \quad (2.24)$$

$$u(x,t) = i \sqrt{\frac{b}{k}} \cot \left(\sqrt{\frac{b}{2(a-c^2)}} (x-ct) \right), \quad i^2 = -1 \quad (2.25)$$

สมการไคลน์-กอร์ดอน ไม่เชิงเส้น (The nonlinear Klein-Gordon equation)

พิจารณารูปแบบทั่วไปของสมการ

$$u_{tt} - au_{xx} + bu - ku^n = 0, n > 1 \quad (2.26)$$

เปลี่ยนให้อยู่ในรูปสมการเชิงอนุพันธ์สามัญ จะได้

$$bu - ku^n + (c^2 - a)u^n = 0 \quad (2.27)$$

การหาผลเฉลยโดยวิธีไซน์-โคไซน์ จะทำให้ได้ผลเฉลย 2 รูปแบบ คือ

1. ผลเฉลยแบบคาบ เมื่อ $\frac{b}{c^2 - a} > 0$

$$u(x, t) = \left(\frac{b(n+1)}{2k} \csc^2 \left[\frac{n-1}{2} \sqrt{\frac{b}{c^2 - a}} (x - ct) \right] \right)^{\frac{1}{n-1}}, \quad 0 < \sqrt{\frac{b}{c^2 - a}} (x - ct) < \pi, \quad (2.28)$$

$$u(x, t) = \left(\frac{b(n+1)}{2k} \sec^2 \left[\frac{n-1}{2} \sqrt{\frac{b}{c^2 - a}} (x - ct) \right] \right)^{\frac{1}{n-1}}, \quad \left| \sqrt{\frac{b}{c^2 - a}} (x - ct) \right| < \frac{\pi}{2} \quad (2.29)$$

2. ผลเฉลยโซลิตอน จากสมการ (2.28) และ (2.29) เมื่อ $\frac{b}{c^2 - a} < 0$

$$u(x, t) = \left(-\frac{b(n+1)}{2k} \operatorname{csc}^2 \left[\frac{n-1}{2} \sqrt{\frac{b}{a - c^2}} (x - ct) \right] \right)^{\frac{1}{n-1}}, \quad (2.30)$$

$$u(x, t) = \left(\frac{b(n+1)}{2k} \operatorname{sech}^2 \left[\frac{n-1}{2} \sqrt{\frac{b}{a - c^2}} (x - ct) \right] \right)^{\frac{1}{n-1}} \quad (2.31)$$

การหาผลเฉลยโดยวิธีไฮเพอร์โบลิกแทนเจนต์ จะทำให้ได้ผลเฉลย 2 รูปแบบ คือ

เราได้ค่าพารามิเตอร์ $M = \frac{2}{n-1}$; $n = 2, 3$ เลือก $n = 3$ ทำให้ $M = 1$ และทำให้ได้ผลเฉลย ดังนี้

1. ผลเฉลยโซลิตอน

1.1 เมื่อ $\frac{b}{(c^2 - a)} > 0$

$$u(x, t) = -\frac{b}{2k} \left(1 - 3 \tanh^2 \left(\frac{1}{2} \sqrt{\frac{b}{(c^2 - a)}} (x - ct) \right) \right), \quad (2.32)$$

$$u(x,t) = -\frac{b}{2k} \left(1 - 3 \coth^2 \left(\frac{1}{2} \sqrt{\frac{b}{c^2 - a}} (x - ct) \right) \right) \quad (2.33)$$

1.2 เมื่อ $\frac{b}{(a - c^2)} > 0$

$$u(x,t) = -\frac{3b}{2k} \operatorname{csc}^2 \left(\frac{1}{2} \sqrt{\frac{b}{a - c^2}} (x - ct) \right) \quad (2.34)$$

$$u(x,t) = \frac{3b}{2k} \operatorname{sech}^2 \left(\frac{1}{2} \sqrt{\frac{b}{a - c^2}} (x - ct) \right) \quad (2.35)$$

2. ผลเฉลยแบบคาบ

2.1 จากสมการ (2.32) และ (2.33) เมื่อ $\frac{b}{(c^2 - a)} < 0$

$$u(x,t) = -\frac{b}{2k} \left(1 + 3 \tan^2 \left(\frac{1}{2} \sqrt{\frac{b}{a - c^2}} (x - ct) \right) \right), \quad (2.36)$$

$$u(x,t) = -\frac{b}{2k} \left(1 + 3 \cot^2 \left(\frac{1}{2} \sqrt{\frac{b}{a - c^2}} (x - ct) \right) \right) \quad (2.37)$$

2.2 จากสมการ (2.34) และ (2.35) เมื่อ $\frac{b}{(a - c^2)} < 0$

$$u(x,t) = \frac{3b}{2k} \operatorname{csc}^2 \left(\frac{1}{2} \sqrt{\frac{b}{c^2 - a}} (x - ct) \right), \quad (2.38)$$

$$u(x,t) = \frac{3b}{2k} \operatorname{sec}^2 \left(\frac{1}{2} \sqrt{\frac{b}{c^2 - a}} (x - ct) \right) \quad (2.39)$$

ในกรณีที่ $n \neq 2, 3$ ค่าของพารามิเตอร์ M จะไม่เป็นจำนวนเต็ม เราจึงกำหนดการเปลี่ยนรูปแบบเป็น

$$u = v^{\frac{2}{n-1}} \quad (2.40)$$

จะทำให้ได้ $M = 1$ จึงทำให้ได้ผลเฉลย ดังนี้

$$u(x, t) = \left(\frac{b}{k} \right)^{\frac{1}{n-1}} \quad (2.41)$$

สมการในกลุ่มไคลน์-กอร์ดอน ไม่เชิงเส้น (Variant of the nonlinear Klein-Gordon equation)

พิจารณารูปแบบทั่วไปของสมการ

$$u_{tt} - au_{xx} + bu - ku^{-n} = 0, n > 1 \quad (2.42)$$

เปลี่ยนให้อยู่ในรูปสมการเชิงอนุพันธ์สามัญ จะได้

$$bu - ku^{-n} + (c^2 - a)u'' = 0 \quad (2.43)$$

การหาผลเฉลยโดยวิธีไซน์-โคไซน์ จะทำให้ได้ผลเฉลย 2 รูปแบบ คือ

1. ผลเฉลยแบบคอมแพคตอน เมื่อ $\frac{b}{c^2 - a} > 0$

$$u(x, t) = \begin{cases} \left\{ \frac{2k}{b(1-n)} \sin^2 \left(\frac{n+1}{2} \sqrt{\frac{b}{c^2 - a}} (x - ct) \right) \right\}^{\frac{1}{n-1}}, & |\mu\xi| < \pi, \\ 0, & \text{otherwise} \end{cases} \quad (2.44)$$

$$u(x, t) = \begin{cases} \left\{ \frac{2k}{b(1-n)} \cos^2 \left(\frac{n-1}{2} \sqrt{\frac{b}{c^2 - a}} (x - ct) \right) \right\}^{\frac{1}{n-1}}, & |\mu\xi| < \frac{\pi}{2}, \\ 0, & \text{otherwise} \end{cases} \quad (2.45)$$

2. ผลเฉลยแบบโซลิตอน จากสมการ (2.44) และ (2.45) เมื่อ $\frac{b}{c^2 - a} < 0$

$$u(x,t) = \left\{ -\frac{2k}{b(1-n)} \sinh^2 \left(\frac{n+1}{2} \sqrt{\frac{b}{a-c^2}} (x-ct) \right) \right\}^{\frac{1}{n+1}}, \quad (2.46)$$

$$u(x,t) = \left\{ \frac{2k}{b(1-n)} \cosh^2 \left(\frac{n-1}{2} \sqrt{\frac{b}{a-c^2}} (x-ct) \right) \right\}^{\frac{1}{n+1}} \quad (2.47)$$

การหาผลเฉลยโดยวิธีไฮเพอร์โบลิกแทนเจนต์

เราได้ค่าพารามิเตอร์ ซึ่งค่าของพารามิเตอร์ M จะไม่เป็นจำนวนเต็มบวก เราจึงกำหนดการเปลี่ยนรูปแบบเป็น

$$u(x,t) = v^{\frac{2}{n+1}} \quad (2.48)$$

จะทำให้ได้ $M = 1$ จึงทำให้ได้ผลเฉลย ดังนี้

1. ผลเฉลยคลื่นเคลื่อนที่ เมื่อ $n = 3, a > c^2$

$$u(x,t) = \frac{1}{\left\{ \frac{1}{2} \sqrt{\frac{b}{k}} \left(1 + \tanh \left(\sqrt{\frac{b}{a-c^2}} (x-ct) \right) \right) \right\}^{\frac{1}{2}}}, \quad (2.49)$$

$$u(x,t) = \frac{1}{\left\{ \frac{1}{2} \sqrt{\frac{b}{k}} \left(1 + \coth \left(\sqrt{\frac{b}{a-c^2}} (x-ct) \right) \right) \right\}^{\frac{1}{2}}} \quad (2.50)$$

2. ผลเฉลยเชิงซ้อน เมื่อ $n = 3, c^2 > a$

$$u(x,t) = \frac{1}{\left\{ \frac{1}{2} \sqrt{\frac{b}{k}} \left(1 + i \tan \left(\sqrt{\frac{b}{c^2 - a}} (x - ct) \right) \right) \right\}^{\frac{1}{2}}}, \quad (2.51)$$

$$u(x,t) = \frac{1}{\left\{ \frac{1}{2} \sqrt{\frac{b}{k}} \left(1 - i \cot \left(\sqrt{\frac{b}{c^2 - a}} (x - ct) \right) \right) \right\}^{\frac{1}{2}}}, \quad i^2 = -1 \quad (2.52)$$

วาชวาซ (Wazwaz, 2006) ศึกษาและหาผลเฉลยของสมการคลื่นบูซิเน (wave Boussinesq) และรูปแบบทั่วไปของสมการคลื่นบูซิเน เพื่อหาผลเฉลยคลื่นโซลิตอนรีและคอมแพคตอน โดยงานวิจัยนี้ใช้วิธีไฮเพอร์โบลิกแทนเจนต์ในการหาผลเฉลยโดยกล่าวไว้ข้างต้น

สมการคลื่นบูซิเน (The Boussinesq wave equation)

พิจารณารูปแบบทั่วไปของสมการ

$$u_{tt} - u_{xx} + 3(u^2)_{xx} + au_{xxxx} = 0 \quad (2.53)$$

เปลี่ยนให้อยู่ในรูปสมการเชิงอนุพันธ์สามัญ

$$(c^2 - 1)u + \frac{3}{2}u^2 + au'' = 0 \quad (2.54)$$

เราได้ค่าพารามิเตอร์ $M = 2$ และทำให้ได้ผลเฉลย ดังนี้

1. ผลเฉลยโซลิตอน

1.1 เมื่อ $c^2 < 1$, $a > 0$

$$u(x,t) = (1 - c^2) \operatorname{sech}^2 \left[\frac{1}{2} \sqrt{\frac{1 - c^2}{a}} (x - ct) \right], \quad (2.55)$$

$$u(x,t) = (1 - c^2) \operatorname{csch}^2 \left[\frac{1}{2} \sqrt{\frac{1 - c^2}{a}} (x - ct) \right] \quad (2.56)$$

1.2 เมื่อ $c^2 > 1$, $a > 0$

$$u(x,t) = -\frac{1}{3}(1-c^2) \left\{ 1 - 3 \tanh^2 \left[\frac{1}{2} \sqrt{\frac{c^2-1}{a}} (x-ct) \right] \right\}, \quad (2.57)$$

$$u(x,t) = -\frac{1}{3}(1-c^2) \left\{ 1 - 3 \coth^2 \left[\frac{1}{2} \sqrt{\frac{c^2-1}{a}} (x-ct) \right] \right\} \quad (2.58)$$

2. ผลเฉลยแบบคาบ จากสมการ (2.55) และ (2.58) เมื่อ $c^2 < 1$, $a < 0$

$$u(x,t) = (1-c^2) \sec^2 \left[\frac{1}{2} \sqrt{-\frac{1-c^2}{a}} (x-ct) \right], \quad (2.59)$$

$$u(x,t) = (1-c^2) \csc^2 \left[\frac{1}{2} \sqrt{-\frac{1-c^2}{a}} (x-ct) \right], \quad (2.60)$$

$$u(x,t) = -\frac{1}{3}(1-c^2) \left\{ 1 - 3 \tan^2 \left[\frac{1}{2} \sqrt{-\frac{c^2-1}{a}} (x-ct) \right] \right\}, \quad (2.61)$$

$$u(x,t) = -\frac{1}{3}(1-c^2) \left\{ 1 - 3 \cot^2 \left[\frac{1}{2} \sqrt{-\frac{c^2-1}{a}} (x-ct) \right] \right\} \quad (2.62)$$

สมการคลื่นบูซิเนสก์ทั่วไป (The generalized Boussinesq wave equation)

พิจารณารูปแบบทั่วไปของสมการ

$$u_{tt} - u_{xx} + 3(u^n)_{xx} + au_{xxxx} = 0, n > 1 \quad (2.63)$$

เปลี่ยนให้อยู่ในรูปสมการเชิงอนุพันธ์สามัญ

$$(c^2 - 1)u + \frac{3}{2}u'' + au'' = 0 \quad (2.64)$$

เราได้ค่าพารามิเตอร์ $M = \frac{2}{n-1}$ ซึ่งทำให้ค่าพารามิเตอร์ M ไม่เป็นจำนวนเต็มจึงทำการเปลี่ยนรูปแบบ ดังนี้

$$u = v^{\frac{1}{n-1}} \quad (2.65)$$

ทำให้ได้ค่าของพารามิเตอร์ $M = 2$ และทำให้ได้ผลเฉลย ดังนี้

1. ผลเฉลยโซลิตอน เมื่อ $c^2 < 1$, $a > 0$

$$u(x,t) = \left\{ -\frac{1}{3}(n+1)(c^2-1) \operatorname{sech}^2 \left[\frac{n-1}{2} \sqrt{\frac{1-c^2}{a}} (x-ct) \right] \right\}^{\frac{1}{n-1}}, \quad (2.66)$$

$$u(x,t) = \left\{ -\frac{1}{3}(n+1)(c^2-1) \operatorname{csch}^2 \left[\frac{n-1}{2} \sqrt{\frac{1-c^2}{a}} (x-ct) \right] \right\}^{\frac{1}{n-1}} \quad (2.67)$$

2. ผลเฉลยแบบคาบ จากสมการ (2.66) และ (2.67) เมื่อ $c^2 < 1$, $a < 0$

$$u(x,t) = \left\{ -\frac{1}{3}(n+1)(c^2-1) \sec^2 \left[\frac{n-1}{2} \sqrt{-\frac{1-c^2}{a}} (x-ct) \right] \right\}^{\frac{1}{n-1}}, \quad (2.68)$$

$$u(x,t) = \left\{ -\frac{1}{3}(n+1)(c^2-1) \csc^2 \left[\frac{n-1}{2} \sqrt{-\frac{1-c^2}{a}} (x-ct) \right] \right\}^{\frac{1}{n-1}} \quad (2.69)$$

3. ผลเฉลยคลื่น

ในกรณีค่า n ในสมการ (2.64) มีค่าเท่ากับ 1 จะได้

$$u'' + \left(\frac{c^2}{a} + \frac{1}{2a} \right) u = 0 \quad (2.70)$$

ทำให้ได้ผลเฉลย ดังนี้

$$u(x,t) = A \cos \left[\sqrt{\left(\frac{c^2}{a} + \frac{1}{2a}\right)}(x-ct) \right] + B \sin \left[\sqrt{\left(\frac{c^2}{a} + \frac{1}{2a}\right)}(x-ct) \right] \quad (2.71)$$

4. ผลเฉลยแบบคอมแพคตอน

ในกรณีที่ n เป็นจำนวนเต็มลบ โดยกำหนด $n = -m$, $m > 0$ ทำให้ได้ผลเฉลยคอมแพคตอนเมื่อ $a > 0$

$$u(x,t) = \begin{cases} \left\{ -\frac{3}{(-m+1)(c^2-1)} \cos^2 \left[\frac{n-1}{2} \sqrt{\frac{1-c^2}{a}}(x-ct) \right] \right\}^{\frac{1}{m+1}}, & |\mu\xi| < \frac{\pi}{2} \\ 0 & \text{otherwise} \end{cases} \quad (2.72)$$

$$u(x,t) = \begin{cases} \left\{ -\frac{3}{(-m+1)(c^2-1)} \sin^2 \left[\frac{n-1}{2} \sqrt{\frac{1-c^2}{a}}(x-ct) \right] \right\}^{\frac{1}{m+1}}, & |\mu\xi| < \pi \\ 0 & \text{otherwise} \end{cases} \quad (2.73)$$

5. ผลเฉลยโซลิตอน

สำหรับ $n = -m$, $m > 0$ และ $a < 0$ ได้ผลเฉลยดังนี้

$$u(x,t) = \left\{ -\frac{3}{(-m+1)(c^2-1)} \cosh^2 \left[\frac{n-1}{2} \sqrt{-\frac{1-c^2}{a}}(x-ct) \right] \right\}^{\frac{1}{m+1}}, \quad (2.74)$$

$$u(x,t) = \left\{ -\frac{3}{(-m+1)(c^2-1)} \sinh^2 \left[\frac{n-1}{2} \sqrt{-\frac{1-c^2}{a}}(x-ct) \right] \right\}^{\frac{1}{m+1}} \quad (2.75)$$

วาชวาช (Wazwaz, 2008) ได้ทำการหาผลเฉลยการเคลื่อนที่ของคลื่นของสมการบูซึเน (wave Boussinesq) และสมการไคลน์-กอร์ดอน (Klein-Gordon) โดยการศึกษากาผลเฉลยโดย

วิธีขยายไฮเพอร์โบลิกแทนเจนต์ วิธีอัตราส่วนฟังก์ชันไฮเพอร์โบลิกไซน์ วิธีอัตราส่วนฟังก์ชันไฮเพอร์โบลิกโคไซน์และวิธีอัตราส่วนฟังก์ชันเอกซ์โพเนนเชียล

วิธีขยายไฮเพอร์โบลิกแทนเจนต์ (The extended tanh method)

กำหนดตัวแปรอิสระใหม่คือ

$$Y = \tanh(\mu\xi) \quad \text{เมื่อ } \xi = x - ct \quad (2.76)$$

และ

$$u(\mu\xi) = S(Y) = \sum_{k=0}^M a_k Y^k + \sum_{k=1}^M b_k Y^{-k} \quad (2.77)$$

เมื่อ M เป็นจำนวนเต็มบวก ซึ่งเราจะต้องหาค่า M นี้เพื่อแทนในสมการ (2.77) และนำค่าที่จากสมการ (2.77) แทนในสมการเชิงอนุพันธ์สามัญ จะได้สมการที่เป็นสมการยกกำลังของ Y พารามิเตอร์ M หาได้จากการนำพจน์ที่เป็นเชิงเส้นอันดับสูงสุด ในสมการของผลลัพธ์เปรียบเทียบกับอันดับสูงสุดในพจน์ไม่เชิงเส้น แล้วทำการหา M โดยการเทียบสัมประสิทธิ์ของกำลังของ Y ในสมการของผลลัพธ์ ซึ่งจะทำได้ระบบสมการพีชคณิตที่เกี่ยวข้องกับ a_k ($k = 0, 1, 2, \dots, M$), b_k ($k = 1, 2, 3, \dots, M$), μ และ c จะทำให้เราได้คำตอบวิเคราะห์ที่เป็นอยู่ในรูปแบบปิด

วิธีอัตราส่วนฟังก์ชันไฮเพอร์โบลิกไซน์และโคไซน์ (The rational sinh and cosh method)

อัตราส่วนฟังก์ชันไฮเพอร์โบลิกไซน์และโคไซน์ มีรูปแบบเป็น

$$u(x, t) = \frac{a_0 + b_0 \sinh(\mu(x - ct))}{1 + a_1 \sinh(\mu(x - ct))} \quad (2.78)$$

$$u(x, t) = \frac{a_0 + b_0 \cosh(\mu(x - ct))}{1 + a_1 \cosh(\mu(x - ct))} \quad (2.79)$$

โดยที่ a_0, a_1, b_0 และ μ เป็นพารามิเตอร์ที่ต้องหาค่า โดยการแทนค่าในสมการ (2.78) หรือ (2.79) ในสมการเชิงอนุพันธ์สามัญ และเทียบสัมประสิทธิ์ฟังก์ชันไฮเพอร์โบลิก ซึ่งจะทำให้ได้ระบบสมการพีชคณิตที่เกี่ยวข้องกับ a_0, a_1, b_0 และ μ จะทำให้เราได้คำตอบวิเคราะห์ที่เป็นอยู่ในรูปแบบปิด

วิธีอัตราส่วนฟังก์ชันเอกซ์โพเนนเชียล (The rational exponential functions method)

อัตราส่วนฟังก์ชันไฮเพอร์โบลิกไซน์และโคไซน์ มีรูปแบบเป็น

$$u(x,t) = \frac{a_0 e^{\mu(x-ct)}}{(1 + a_1 e^{\mu(x-ct)})^2} \quad (2.80)$$

โดยที่ a_0, a_1 และ μ เป็นพารามิเตอร์ที่ต้องหาค่า โดยการแทนค่าในสมการ (2.80) ในสมการเชิงอนุพันธ์สามัญ และเทียบสัมประสิทธิ์ฟังก์ชันเอกซ์โพเนนเชียลซึ่งจะทำให้ได้ระบบสมการพีชคณิตที่เกี่ยวข้องกับ a_0, a_1 และ μ จะทำให้เราได้คำตอบวิเคราะห์ที่เป็นอยู่ในรูปแบบปิด

การคำนวณหาผลเฉลยของสมการบูซิเนส (The Boussinesq equation)

วิธีขยายไฮเพอร์โบลิกแทนเจนต์

พิจารณาในรูปแบบทั่วไปของสมการ

$$u_{tt} - a^2 u_{xx} - b(u^2)_{xx} + u_{xxx} = 0 \quad (2.81)$$

เปลี่ยนให้อยู่ในรูปของสมการเชิงอนุพันธ์สามัญ

$$(c^2 - a^2)u - bu^2 + u'' = 0 \quad (2.82)$$

จะได้ค่าของพารามิเตอร์ $M = 2$ ทำให้ได้ผลเฉลย 2 รูปแบบ คือ

1. ผลเฉลยโซลิตอน

1.1 เมื่อ $c^2 > a^2$

$$u(x,t) = \frac{a^2 - c^2}{2b} \left(1 - 3 \tanh^2 \left[\frac{1}{2} \sqrt{c^2 - a^2} (x - ct) \right] \right), \quad (2.83)$$

$$u(x,t) = \frac{a^2 - c^2}{2b} \left(1 - 3 \coth^2 \left[\frac{1}{2} \sqrt{c^2 - a^2} (x - ct) \right] \right), \quad (2.84)$$

$$u(x,t) = \frac{c^2 - a^2}{8b} \left(2 + 3 \tanh^2 \left[\frac{1}{4} \sqrt{c^2 - a^2} (x - ct) \right] + 3 \coth^2 \left[\frac{1}{4} \sqrt{c^2 - a^2} (x - ct) \right] \right) \quad (2.85)$$

1.2 เมื่อ $a^2 > c^2$

$$u(x,t) = -\frac{3}{2b} (a^2 - c^2) \operatorname{sech}^2 \left[\frac{1}{2} \sqrt{a^2 - c^2} (x - ct) \right], \quad (2.86)$$

$$u(x,t) = \frac{3}{2b} (a^2 - c^2) \operatorname{csch}^2 \left[\frac{1}{2} \sqrt{a^2 - c^2} (x - ct) \right], \quad (2.87)$$

$$u(x,t) = -\frac{3}{8b} (a^2 - c^2) \left(2 - \tanh^2 \left[\frac{1}{4} \sqrt{a^2 - c^2} (x - ct) \right] - \frac{3}{2} \coth^2 \left[\frac{1}{4} \sqrt{a^2 - c^2} (x - ct) \right] \right) \quad (2.88)$$

2. ผลเฉลยคลื่นเคลื่อนที่

2.1 จากสมการ (2.83) และ (2.85) เมื่อ $c^2 < a^2$

$$u(x,t) = \frac{a^2 - c^2}{2b} \left(1 + 3 \tan^2 \left[\frac{1}{2} \sqrt{a^2 - c^2} (x - ct) \right] \right), \quad (2.89)$$

$$u(x,t) = \frac{a^2 - c^2}{2b} \left(1 + 3 \cot^2 \left[\frac{1}{2} \sqrt{a^2 - c^2} (x - ct) \right] \right), \quad (2.90)$$

$$u(x,t) = \frac{c^2 - a^2}{4b} \left(1 - 3 \tan^2 \left[\frac{1}{4} \sqrt{a^2 - c^2} (x - ct) \right] - \frac{3}{2} \cot^2 \left[\frac{1}{4} \sqrt{a^2 - c^2} (x - ct) \right] \right) \quad (2.91)$$

2.1 จากสมการ (2.86) และ (2.88) เมื่อ $a^2 < c^2$

$$u(x,t) = -\frac{3}{2b}(a^2 - c^2) \sec^2 \left[\frac{1}{2} \sqrt{c^2 - a^2} (x - ct) \right], \quad (2.92)$$

$$u(x,t) = -\frac{3}{2b}(a^2 - c^2) \csc^2 \left[\frac{1}{2} \sqrt{c^2 - a^2} (x - ct) \right], \quad (2.93)$$

$$u(x,t) = -\frac{3}{8b}(a^2 - c^2) \left(2 + \tan^2 \left[\frac{1}{4} \sqrt{c^2 - a^2} (x - ct) \right] + \frac{3}{2} \cot^2 \left[\frac{1}{4} \sqrt{c^2 - a^2} (x - ct) \right] \right) \quad (2.94)$$

วิธีอัตราส่วนฟังก์ชันไฮเพอร์โบลิกไซน์

แทนค่าสมการ (2.78) ในสมการ (2.82) และหาผลเฉลยได้ ดังนี้

1. ผลเฉลยเชิงซ้อน

$$u(x,t) = \frac{3(c^2 - a^2)}{b(1 + i \sinh[\sqrt{a^2 - c^2}(x - ct)])}, \quad c^2 < a^2, \quad (2.95)$$

$$u(x,t) = \frac{(c^2 - a^2)(2 - i \sinh[\sqrt{c^2 - a^2}(x - ct)])}{b(1 + i \sinh[\sqrt{c^2 - a^2}(x - ct)])}, \quad c^2 > a^2 \quad (2.96)$$

2. ผลเฉลยจริงแน่นอนตรง

$$u(x,t) = \frac{3(c^2 - a^2)}{b(1 - i \sin[\sqrt{c^2 - a^2}(x - ct)])}, \quad c^2 > a^2, \quad (2.97)$$

$$u(x,t) = \frac{(c^2 - a^2)(2 + \sin[\sqrt{c^2 - a^2}(x - ct)])}{b(1 - \sin[\sqrt{a^2 - c^2}(x - ct)])}, \quad c^2 < a^2 \quad (2.98)$$

วิธีอัตราส่วนฟังก์ชันไฮเพอร์โบลิกโคไซน์

แทนค่าสมการ (2.79) ในสมการ (2.82) และหาผลเฉลยได้ ดังนี้

1. ผลเฉลยโซลิตอน

$$u(x,t) = \frac{3(c^2 - a^2)}{b(1 \pm i \cosh[\sqrt{a^2 - c^2}(x-ct)])}, \quad c^2 < a^2, \quad (2.99)$$

$$u(x,t) = \frac{(a^2 - c^2)(2 \mp \cosh[\sqrt{c^2 - a^2}(x-ct)])}{b(1 \mp \cosh[\sqrt{c^2 - a^2}(x-ct)])}, \quad c^2 > a^2 \quad (2.100)$$

2. ผลเฉลยแบบคาบ

$$u(x,t) = \frac{3(c^2 - a^2)}{b(1 \pm \cos[\sqrt{c^2 - a^2}(x-ct)])}, \quad c^2 < a^2, \quad (2.101)$$

$$u(x,t) = \frac{(a^2 - c^2)(2 \mp \cos[\sqrt{a^2 - c^2}(x-ct)])}{b(1 \mp \cos[\sqrt{a^2 - c^2}(x-ct)])}, \quad c^2 < a^2 \quad (2.102)$$

วิธีอัตราส่วนฟังก์ชันเอกซ์โพเนนเชียล

แทนค่าสมการ (2.80) ในสมการ (2.82) และหาผลเฉลยได้ ดังนี้

$$u(x,t) = \frac{6\lambda(c^2 - a^2)e^{-\sqrt{a^2 - c^2}|x-ct|}}{b(1 + \lambda e^{-\sqrt{a^2 - c^2}|x-ct|})^2} \quad (2.103)$$

การคำนวณหาผลเฉลยของสมการไคลน์-กอร์ดอน (The Klein-Gordon equation)

วิธีขยายไฮเพอร์โบลิกแทนเจนต์

พิจารณารูปแบบทั่วไปของสมการ

$$u_{tt} - u_{xx} + \alpha u - \beta u^2 = 0 \quad (2.104)$$

เปลี่ยนให้อยู่ในรูปของสมการเชิงอนุพันธ์สามัญ

$$(c^2 - 1)u'' + \alpha u - \beta u^2 = 0 \quad (2.105)$$

จะได้ค่าของพารามิเตอร์ $M = 2$ ทำให้ได้ผลเฉลย 2 รูปแบบ คือ

1. ผลเฉลยโซลิตอน

1.1 เมื่อ $\frac{\alpha}{c^2 - 1} > 0$

$$u(x, t) = -\frac{\alpha}{2\beta} \left(1 - 3 \tanh^2 \left[\frac{1}{2} \sqrt{\frac{\alpha}{c^2 - 1}} (x - ct) \right] \right), \quad (2.106)$$

$$u(x, t) = -\frac{\alpha}{2\beta} \left(1 - 3 \coth^2 \left[\frac{1}{2} \sqrt{\frac{\alpha}{c^2 - 1}} (x - ct) \right] \right), \quad (2.107)$$

$$u(x, t) = \frac{\alpha}{4\beta} \left(1 + \frac{3}{2} \tanh^2 \left[\frac{1}{4} \sqrt{\frac{\alpha}{c^2 - 1}} (x - ct) \right] + \frac{3}{2} \coth^2 \left[\frac{1}{4} \sqrt{\frac{\alpha}{c^2 - 1}} (x - ct) \right] \right) \quad (2.108)$$

1.2 เมื่อ $\frac{\alpha}{1 - c^2} > 0$

$$u(x, t) = \frac{3\alpha}{2\beta} \operatorname{sech}^2 \left[\frac{1}{2} \sqrt{\frac{\alpha}{1 - c^2}} (x - ct) \right], \quad (2.109)$$

$$u(x, t) = -\frac{3\alpha}{2\beta} \operatorname{csch}^2 \left[\frac{1}{2} \sqrt{\frac{\alpha}{1 - c^2}} (x - ct) \right], \quad (2.110)$$

$$u(x, t) = \frac{3\alpha}{8\beta} \left(\operatorname{sech}^2 \left[\frac{1}{4} \sqrt{\frac{\alpha}{1 - c^2}} (x - ct) \right] - \operatorname{csch}^2 \left[\frac{1}{4} \sqrt{\frac{\alpha}{1 - c^2}} (x - ct) \right] \right) \quad (2.111)$$

2. ผลเฉลยแบบคาน

2.1 จากสมการ (2.106) และ (2.108) เมื่อ $\frac{\alpha}{c^2 - 1} < 0$

$$u(x,t) = -\frac{\alpha}{2\beta} \left(1 + 3 \tan^2 \left[\frac{1}{2} \sqrt{\frac{\alpha}{1-c^2}} (x-ct) \right] \right), \quad (2.112)$$

$$u(x,t) = -\frac{\alpha}{2\beta} \left(1 + 3 \cot^2 \left[\frac{1}{2} \sqrt{\frac{\alpha}{1-c^2}} (x-ct) \right] \right), \quad (2.113)$$

$$u(x,t) = \frac{\alpha}{4\beta} \left(1 - \frac{3}{2} \tan^2 \left[\frac{1}{4} \sqrt{\frac{\alpha}{1-c^2}} (x-ct) \right] - \frac{3}{2} \cot^2 \left[\frac{1}{4} \sqrt{\frac{\alpha}{1-c^2}} (x-ct) \right] \right) \quad (2.114)$$

2.2 จากสมการ (2.109) และ (2.111) เมื่อ $\frac{\alpha}{1-c^2} < 0$

$$u(x,t) = \frac{3\alpha}{2\beta} \sec^2 \left[\frac{1}{2} \sqrt{\frac{\alpha}{c^2-1}} (x-ct) \right], \quad (2.115)$$

$$u(x,t) = -\frac{3\alpha}{2\beta} \csc^2 \left[\frac{1}{2} \sqrt{\frac{\alpha}{c^2-1}} (x-ct) \right], \quad (2.116)$$

$$u(x,t) = \frac{3\alpha}{8\beta} \left(\sec^2 \left[\frac{1}{4} \sqrt{\frac{\alpha}{c^2-1}} (x-ct) \right] + \csc^2 \left[\frac{1}{4} \sqrt{\frac{\alpha}{c^2-1}} (x-ct) \right] \right) \quad (2.117)$$

วิธีอัตราส่วนฟังก์ชันไฮเพอร์โบลิกไซน์

แทนค่าสมการ (2.78) ในสมการ (2.105) และหาผลเฉลยได้ ดังนี้

1. ผลเฉลยโซลิตอน

$$u(x,t) = \frac{3\alpha}{\beta \left(1 + i \sinh \left[\sqrt{\frac{\alpha}{1-c^2}} (x-ct) \right] \right)}, \quad \frac{\alpha}{1-c^2} > 0, \quad (2.118)$$

$$u(x,t) = \frac{\alpha \left(2 - i \sinh \left[\sqrt{\frac{\alpha}{c^2-1}} (x-ct) \right] \right)}{\beta \left(1 + i \sinh \left[\sqrt{\frac{\alpha}{c^2-1}} (x-ct) \right] \right)}, \frac{\alpha}{c^2-1} > 0 \quad (2.119)$$

2. ผลเฉลยแบบคาบ

$$u(x,t) = \frac{3\alpha}{\beta \left(1 - \sin \left[\sqrt{\frac{\alpha}{c^2-1}} (x-ct) \right] \right)}, \frac{\alpha}{c^2-1} > 0, \quad (2.120)$$

$$u(x,t) = \frac{\alpha \left(2 + \sin \left[\sqrt{\frac{\alpha}{c^2-1}} (x-ct) \right] \right)}{\beta \left(1 - \sin \left[\sqrt{\frac{\alpha}{c^2-1}} (x-ct) \right] \right)}, \frac{\alpha}{1-c^2} > 0 \quad (2.121)$$

วิธีอัตราส่วนฟังก์ชันไฮเพอร์โบลิกโคไซน์

แทนค่าสมการ (2.79) ในสมการ (2.105) และหาผลเฉลยได้ ดังนี้

1. ผลเฉลยไฮลิคคอส

$$u(x,t) = \frac{3\alpha}{\beta \left(1 \pm \cosh \left[\sqrt{\frac{\alpha}{1-c^2}} (x-ct) \right] \right)}, \frac{\alpha}{1-c^2} > 0, \quad (2.122)$$

$$u(x,t) = \frac{\alpha \left(2 \mp \cosh \left[\sqrt{\frac{\alpha}{c^2-1}} (x-ct) \right] \right)}{\beta \left(1 \pm \cosh \left[\sqrt{\frac{\alpha}{c^2-1}} (x-ct) \right] \right)}, \frac{\alpha}{c^2-1} > 0 \quad (2.123)$$

2. ผลเฉลยแบบคาบ

$$u(x,t) = \frac{3\alpha}{\beta \left(1 \pm \cos \left[\sqrt{\frac{\alpha}{c^2-1}} (x-ct) \right] \right)}, \quad \frac{\alpha}{c^2-1} > 0, \quad (2.124)$$

$$u(x,t) = -\frac{\alpha \left(2 \mp \cos \left[\sqrt{\frac{\alpha}{1-c^2}} (x-ct) \right] \right)}{\beta \left(1 \pm \cos \left[\sqrt{\frac{\alpha}{1-c^2}} (x-ct) \right] \right)}, \quad \frac{\alpha}{1-c^2} > 0 \quad (2.125)$$

วิธีอัตราส่วนฟังก์ชันเอกซ์โพเนนเชียล
แทนค่าสมการ (2.80) ในสมการ (2.105) และหาผลเฉลยได้ ดังนี้

$$u(x,t) = \frac{6\alpha\lambda e^{-\sqrt{\frac{\alpha}{1-c^2}}|x-ct|}}{\beta \left(1 + \lambda e^{-\sqrt{\frac{\alpha}{1-c^2}}|x-ct|} \right)^2} \quad (2.126)$$

งานวิจัยเกี่ยวข้องกับการใช้วิธีไฮเพอร์โบลิกเซแคนต์

แกนจิ และอับดุลลาฮาเด (Ganji and Abdollahzadeh, 2008) ผลเฉลยแม่นยำสำหรับสมการเคดีวีอันดับ 7 ของแล็กซ์ (Lax's seventh-order KdV) โดยวิธีไฮเพอร์โบลิกเซแคนต์ และวิธีเอ็กซ์โพเนนเชียลฟังก์ชันตรรกยะ ซึ่งมีรูปแบบสมการ ดังนี้

$$u_t + (35u^4 + 70(u^2u_{xx} + uu_x^2)) + 7(2uu_{xxx} + 3u_{xx}^2 + 4u_xu_{xxx}) + u_{xxxxx} = 0 \quad (2.127)$$

ใช้สมการ (2.4) และ (2.5)

ให้ $u(x,t) = U(\xi)$

เมื่อ $\xi = \alpha(x - \beta)t$

ดังนั้นจะได้ $\frac{d}{dt} = -\alpha\beta \frac{d}{d\xi}$

$$\frac{d}{dx} = \alpha \frac{d}{d\xi}$$

$$\frac{d^2}{dx^2} = \alpha^2 \frac{d^2}{d\xi^2}$$

$$\frac{d^3}{dx^3} = \alpha^3 \frac{d^3}{d\xi^3}$$

เปลี่ยนสมการที่ (2.127) เป็นสมการเชิงอนุพันธ์สามัญ จะได้

$$-\beta U' + 140U^3U' + 280\alpha^2UU'U'' + 70\alpha^2U^2U''' + 70\alpha^2U'^3 \quad (2.128)$$

$$+ 42\alpha^4U'U^{(4)} + 14\alpha^4UU^{(5)} + 70\alpha^4U''U''' + \alpha^6U^{(7)} = 0$$

กำหนด

$$U(\xi) = S(Y) = \sum_{k=0}^M a_k Y^k \quad \text{เมื่อ } Y = \text{sech}(\xi) \quad (2.129)$$

จากสมการ (2.8) จะได้

$$\frac{dU(\xi)}{d\xi} = -Y\sqrt{1-Y^2} \frac{dS}{dY}$$

$$\frac{d^2U(\xi)}{d\xi^2} = -Y\sqrt{1-Y^2} \left(-\sqrt{1-Y^2} \frac{dS}{dY} + \frac{Y^2}{\sqrt{1-Y^2}} \frac{d^2S}{dY^2} - Y\sqrt{1-Y^2} \frac{d^2S}{dY^2} \right)$$

$$\frac{d^3U(\xi)}{d\xi^3} = -Y\sqrt{1-Y^2} \left(1 - 6Y^2 \frac{dS}{dY} + (3Y - 6Y^2) \frac{d^2S}{dY^2} + Y^2(1-Y^2) \frac{d^3S}{dY^3} \right) \quad (2.130)$$

และอนุพันธ์อันดับอื่น ๆ หาได้ในทำนองเดียวกันจาก (2.129) จะได้

$$S(Y) = \sum_{k=0}^M a_k Y^k = a_0 + a_1 Y + a_2 Y^2 + \dots + a_M Y^M$$

$$S'(Y) = \sum_{k=0}^M k a_k Y^{k-1} = a_1 + 2a_2 Y + 3a_3 Y^2 + \dots + M a_M Y^{M-1}$$

$$S''(Y) = \sum_{k=0}^M k(k-1) a_k Y^{k-2} = 2a_2 + 6a_3 Y + \dots + M(M-1) a_M Y^{M-2}$$

$$\begin{aligned} S'''(Y) &= \sum_{k=0}^M k(k-1)(k-2) a_k Y^{k-3} \\ &= 6a_3 + 24a_4 Y + \dots + M(M-1)(M-2) a_M Y^{M-3} \end{aligned} \quad (2.131)$$

แทน (2.130) และ (2.131) โดยเงื่อนไข (2.129) ในสมการ (2.128) เพื่อหาค่าพารามิเตอร์ M ซึ่งได้จากการนำพจน์ที่เป็นเชิงเส้นของอันดับสูงสุดในสมการของผลลัพธ์มาเท่ากับอันดับสูงสุดในพจน์ไม่เชิงเส้น แล้วทำการหา M โดยการเทียบสัมประสิทธิ์ของกำลังของ Y นั่นคือ เทียบเลขชี้กำลังของพจน์ Y^{M+8} ที่ปรากฏขึ้นในพจน์ $U^{(7)}$ ซึ่งเป็นอนุพันธ์อันดับสูงสุดของพจน์เชิงเส้นกับ Y^{4M+2} ในพจน์ $U^3 U'$ ซึ่งเป็นพจน์ไม่เชิงเส้นอันดับสูงสุดของสมการ (2.128) จะได้

$$M + 8 = 4M + 2$$

นั่นคือ

$$M = 2$$

แทนค่า $M = 2$ ในสมการ (2.128) จะได้

$$S(Y) = a_0 + a_1 Y + a_2 Y^2 \quad (2.132)$$

และหาอนุพันธ์ได้ดังนี้

$$S'(Y) = a_1 + 2a_2 Y$$

$$S''(Y) = 2a_2$$

$$S'''(Y) = S^{(4)}(Y) = S^{(5)}(Y) = S^{(6)}(Y) = S^{(7)}(Y) = 0$$

แทนค่า (2.132) และอนุพันธ์อันดับต่าง ๆ ลงในสมการ (2.128) แล้วพิจารณาสัมประสิทธิ์แต่ละกำลังของ Y จะได้ระบบสมการที่ประกอบด้วย a_0, a_1, a_2, α และ β ดังนี้

$$Y^0 : -14\alpha^4 a_0 a_1 - 140a_0^3 a_1 - 70\alpha^2 a_0^2 a_1 - \alpha^6 a_1 + \beta a_1 = 0,$$

$$Y^1 : -420\alpha^2 a_1^2 a_0 - 128\alpha^6 a_2 - 126\alpha^4 a_1^2 - 448\alpha^4 a_0 a_2 - 280a_2 a_0^3 + 2\beta a_2 - 560\alpha^2 a_2 a_0^2 - 420a_0^2 a_1^2 = 0,$$

$$Y^2 : -2940\alpha^4 a_0 a_1 a_2 + 140a_0^3 a_1 + 490\alpha^2 a_0^2 a_1 - 420a_0 a_1^3 + 854\alpha^4 a_0 a_1 - 1260a_0^2 a_2 a_1 - 2058\alpha^4 a_1 a_0 - \beta a_1 - 420\alpha^2 a_1^3 + 547\alpha^6 a_1 = 0,$$

$$Y^3 : 7168\alpha^4 a_0 a_2 - 2\beta a_2 + 280a_0^3 a_2 - 4032\alpha^4 a_2^2 + 420a_0^2 a_1^2 - 1680a_0 a_1^2 a_2 + 2366\alpha^4 a_1^2 + 2240\alpha^2 a_0^2 a_2 - 3080\alpha^2 a_1^2 a_2 - 140a_1^4 - 840a_2^2 a_0^2 + 8192\alpha^6 a_2 + 1820\alpha^2 a_1^2 a_0 = 0,$$

$$Y^4 : -700a_2 a_1^3 - 2520\alpha^4 a_1 a_0 + 21238\alpha^4 a_1 a_2 - 5950\alpha^2 a_2^2 a_1 + 9940\alpha^2 a_0 a_2 a_1 + 1260a_1 a_0^2 a_2 - 420\alpha^2 a_0^2 a_1 + 420a_0 a_1^3 + 1470\alpha^2 a_1^3 - 2100a_2^2 a_0 a_1 - 4746\alpha^6 a_1 = 0,$$

$$Y^5 : -5768\alpha^4 a_1^2 - 48384\alpha^6 a_2 - 1400\alpha^2 a_0 a_1^2 + 9380\alpha^2 a_1^2 a_2 - 1680\alpha^2 a_0^2 a_2 + 1680a_1^2 a_0 a_2 - 3360\alpha^2 a_2^3 - 1260a_2^2 a_1^2 - 840a_0 a_2^3 - 16800\alpha^4 a_0 a_2 + 30912\alpha^4 a_2^2 + 840a_0^2 a_2^2 + 10080\alpha^2 a_0 a_2^2 + 140a_1^4 = 0,$$

$$Y^6 : 700a_1^3 a_2 - 980a_1 a_2^3 + 9240\alpha^6 a_1 + 16730\alpha^2 a_1 a_2^2 + 2100a_0 a_1 a_2^2 - 43876\alpha^4 a_1 a_2 - 1050\alpha^2 a_1^3 - 7000\alpha^2 a_2 a_1 a_0 + 1680\alpha^4 a_0 a_1 = 0, - 6720\alpha^2 a_0 a_2^2 - 280a_2^4 + 840a_0 a_2^3 - 6300\alpha^2 a_1^2 a_2$$

$$Y^7 : + 80460\alpha^6 a_2 + 10080\alpha^4 a_0 a_2 + 1260a_1^2 a_2^2 + 8960\alpha^2 a_2^3 - 57120\alpha^4 a_2^2 + 3528\alpha^4 a_1^2 = 0,$$

$$Y^8 : -10780\alpha^2 a_1 a_2^2 + 24696\alpha^4 a_1 a_2 - 5040\alpha^6 a_1 + 980a_1 a_2^3 = 0,$$

$$Y^9 : 30240\alpha^4 a_2^2 - 5600\alpha^2 a_2^3 + 250a_2^4 - 40320\alpha^6 a_2 = 0 \quad (2.133)$$

แก้ระบบสมการ (2.133) จะได้

$$\beta = 64\alpha^6 + 224\alpha^4 a_0 + 140a_0^3 + 280\alpha^2 a_0^2, \quad (2.134)$$

$$a_1 = 0, \quad a_2 = 2\alpha^2$$

ในสมการ (2.134) เลือก $a_0 = 0$ จะได้

$$\beta = 64\alpha^6 \quad (2.135)$$

$$a_1 = 0, \quad a_2 = 2\alpha^2$$

แทนค่าตัวแปร β , a_1 และ a_2 จากสมการ (2.135) ในสมการ (2.132) จะได้คำตอบแน่นอนตรงของสมการคลื่นที่อยู่ในรูป

$$u = 2[\alpha \operatorname{sech}(\alpha(x - 64\alpha^6 t))]^2$$

วาซวาซ (Wazwaz, 2007) ได้หาผลเฉลยของสมการโคโนเปลเช็งโก-คูโบรสกี (2+1) มิติ (The (2 + 1)-dimensional Konopelchenko–Dubrovsky equation) ซึ่งมีรูปแบบสมการดังนี้

$$u_t - u_{xxx} - 6buu_x + \frac{3}{2}a^2 u^2 u_x - 3v_y + 3au_x v = 0 \quad (2.136)$$

$$u_y = v_x$$

ใช้สมการ (2.4) และ (2.5)

$$u_y = v_x$$

ใช้สมการ (2.4) และ (2.5)

ให้ $u(x, y, t) = U(\mu\xi)$ และ $v(x, y, t) = V(\mu\xi)$

เมื่อ $\xi = x + y - ct$

ดังนั้นจะได้

$$\frac{d}{dt} = -c \frac{d}{d\xi}$$

$$\frac{d}{dx} = \frac{d}{d\xi}$$

$$\frac{d}{dy} = \frac{d}{d\xi}$$

$$\frac{d^2}{dx^2} = \frac{d^2}{d\xi^2}$$

เปลี่ยนสมการ (2.136) เป็นสมการเชิงอนุพันธ์สามัญ

$$-cU' - U''' - 3b(U^2)' + \frac{1}{2}a^2(U^3)' - 3V' + 3aUV = 0$$

(2.137)

$$U' = V'$$

โดยการอินทิเกรตทั้งสมการที่สองใน (2.137) และให้ค่าคงที่เป็นศูนย์จะได้

$$U = V$$

(2.138)

แทนค่า (2.138) ใน (2.137) แล้วอินทิเกรตสมการแรกจะได้

$$(c+3)U + 3\left(b - \frac{a}{2}\right)U^2 - \frac{1}{2}a^2U^3 + U'' = 0 \quad (2.139)$$

กำหนด
$$U(\xi) = S(Y) = \sum_{k=0}^M a_k Y^k \quad (2.140)$$

เมื่อ
$$Y = \operatorname{sech}(\mu\xi)$$

จะหาอนุพันธ์ได้ดังนี้

$$\frac{dU(\xi)}{d\xi} = -\mu Y \sqrt{1-Y^2} \frac{dS}{dY} \quad (2.141)$$

$$\frac{d^2U(\xi)}{d\xi^2} = -\mu^2 Y \sqrt{1-Y^2} \left(-\sqrt{1-Y^2} \frac{dS}{dY} + \frac{Y^2 \frac{dS}{dY}}{\sqrt{1-Y^2}} - Y \sqrt{1-Y^2} \frac{d^2S}{dY^2} \right)$$

และ
$$S(Y) = \sum_{k=0}^M a_k Y^k = a_0 + a_1 Y + a_2 Y^2 + \dots + a_M Y^M$$

$$S'(Y) = \sum_{k=0}^M k a_k Y^{k-1} = a_1 + 2a_2 Y + 3a_3 Y^2 + \dots + M a_M Y^{M-1}$$

$$S''(Y) = \sum_{k=0}^M k(k-1) a_k Y^{k-2} = 2a_2 + 6a_3 Y + \dots + M(M-1) a_M Y^{M-2} \quad (2.142)$$

แทน (2.141) และ (2.142) โดยเงื่อนไข (2.140) ในสมการ (2.139) เพื่อหาค่าพารามิเตอร์ M ซึ่งได้จากการนำพจน์ที่เป็นเชิงเส้นอันดับสูงสุดในสมการของผลลัพท์ มาเปรียบเทียบกับอันดับสูงสุดของพจน์ไม่เชิงเส้น แล้วทำการหา M โดยการเทียบสัมประสิทธิ์กำลังของ Y นั่นคือ เทียบเลขชี้กำลังของพจน์ Y^{M+2} ที่ปรากฏขึ้นในพจน์ U'' ซึ่งเป็นอนุพันธ์อันดับสูงสุดของพจน์เชิงเส้นกับ Y^{3M} ในพจน์ U^3 ซึ่งเป็นพจน์ไม่เชิงเส้นอันดับสูงสุดของสมการ (2.139) จะได้

$$M + 2 = 3M$$

นั่นคือ

$$M = 1$$

แทนค่า $M = 1$ ในสมการ (2.140) จะได้

$$S(Y) = a_0 + a_1 Y \quad (2.143)$$

และหาอนุพันธ์ได้ดังนี้

$$S'(Y) = a_1$$

แทนค่า (2.143) ลงในสมการ (2.139) แล้วพิจารณาสัมประสิทธิ์แต่ละกำลังของ Y จะได้ระบบสมการที่ประกอบด้วย a_0 , a_1 , μ และ c ดังนี้

$$Y^0 : a_1(a^2 a_1^2 + 4\mu^2) = 0,$$

$$Y^1 : a_1^2(-6b + 3a + 3a^2 a_0) = 0,$$

$$Y^2 : a_1(-2c - 12ba_0 - 6 + 6aa_0 - 2\mu^2 + 3a^2 a_0) = 0,$$

$$Y^3 : -2ca_0 - 6ba_0^2 + 3aa_0^2 + a^2 a_0^3 - 6a_0 = 0 \quad (2.144)$$

แก้ระบบสมการ (2.144) จะได้

$$a_0 = \frac{(2b - a)}{a^2},$$

$$a_1 = \pm \frac{\sqrt{2}(a - 2b)}{a^2},$$

(2.145)

$$\mu = i \frac{1}{\sqrt{2}} \frac{a - 2b}{a}, \quad i^2 = -1$$

แทนค่า (2.145) โดยเงื่อนไข (2.140) ลงในสมการ (2.143) ทำให้เราได้สมการทำนายเป็น

$$u(x, y, t) = \frac{(2b-a)}{a^2} \left(1 \pm \sqrt{2} \sec \left[\frac{a-2b}{\sqrt{2}a} \left(x + y + \frac{4(ab-a^2-b^2)}{a^2} t \right) \right] \right)$$

และ

$$u(x, y, t) = \frac{(2b-a)}{a^2} \left(1 \pm \sqrt{2} \csc \left[\frac{a-2b}{\sqrt{2}a} \left(x + y + \frac{4(ab-a^2-b^2)}{a^2} t \right) \right] \right)$$

วาชวาซ (Wazwaz, 2007) ได้ใช้วิธีไฮเพอร์โบลิกแทนเจนต์-ไฮเพอร์โบลิกโคแทนเจนต์ และวิธีไฮเพอร์โบลิกเซแคนต์ สำหรับสมการจูลेंट-มิอเดก (Jaulent-Miodek equation) ที่มีรูปแบบ

$$u_t + u_{xxx} + \frac{3}{2} uv_{xxx} + \frac{9}{2} v_x v_{xx} - 6uu_x - 6uvv_x - \frac{3}{2} u_x v^2 = 0 \quad (2.146)$$

$$v_t + v_{xxx} - 6u_x v - 6uv_x - \frac{15}{2} v_x v^2 = 0$$

ในการทำงานเกี่ยวกับการหาผลเฉลยของระบบสมการ (2.136) งานวิจัยนี้ทำให้ได้ผลเฉลยแน่นอนตรงของคลื่นโซลิตอนรี $u(x, t)$ และ $v(x, t)$ ที่อยู่ในรูปไฮเพอร์โบลิกเซแคนต์ (sech) ไม่ใช่เป็นเพียงสมการทำนาย ดังนี้

$$u_1(x, t) = \frac{1}{8} \gamma^2 \left(1 - 4 \operatorname{sech}^2 \left[\frac{1}{2} \gamma \left(x + \frac{1}{2} \gamma^2 t \right) \right] \right) \quad (2.147)$$

$$v_1(x, t) = \gamma \operatorname{sech} \left[\frac{1}{2} \gamma \left(x + \frac{1}{2} \gamma^2 t \right) \right] \quad (2.148)$$

และ

และ

$$u_2(x,t) = \frac{1}{4}(\gamma^2 - \beta^2) - \frac{1}{2}\beta\gamma \operatorname{sech}\left[\gamma\left(x + \frac{1}{2}(6\beta^2 + \gamma^2)t\right)\right] - \frac{3}{4}\gamma^2 \operatorname{sech}\left[\gamma\left(x + \frac{1}{2}(6\beta^2 + \gamma^2)t\right)\right] \quad (2.149)$$

$$v_2(x,t) = \beta + \gamma \operatorname{sech}\left[\gamma\left(x + \frac{1}{2}(6\beta^2 + \gamma^2)t\right)\right] \quad (2.150)$$

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนี้ทำให้ทราบว่าสมการบูซิเน สมการไคลน์-กอร์ดอนและวิธีไฮเพอร์โบลิกเซแคนต์ เป็นวิธีหนึ่งที่สามารถใช้หาคำตอบของสมการเชิงอนุพันธ์ย่อยไม่เชิงเส้น และระบบสมการเชิงอนุพันธ์ย่อยได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับปัญหาอื่น ๆ ทำให้เกิดแนวทางในการที่จะนำไปสู่การศึกษา ปัญหาสมการบูซิเน และสมการไคลน์-กอร์ดอน ในครั้งนี้ด้วย